

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Primus gradus Obedientiæ, voto se Prælato subjcere. Cap. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

Apoc. 3.
20.Esaie 55.
11.

Iohann. 4.

Mar. 3.

Bonavent.
dicta 4.
salut. 1.2

creuisse corpulentiam, quia verbo opus accessit, vt pote refectum quibusdam fructibus obedientia, iustitia frugibus? Inde est quod in Apocalypsi loquitur: Ecce sto ad ostium & puls: si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi ianuam, introibo ad illum, & coenabo cum eo, & ipse mecum.] Videtur approbari hic sensus, & apud Prophetam sententia Domini, vbi dicit quod [verbum suum non reuertitur ad eum vacuum, sed prosperabit,] & faciet [ad quæ misit illud.] Non reuertetur, inquit, ad me vacuum vel ieunum, sed quasi prospere in omnibus agens, saturabit bonis actibus eorum, qui dilectione acquiscent illi. Denique vsu loquendi sermo impletus tunc dicitur, cum fuerit mancipatus effectui, quod videlicet tandem inanis, & macer, & quodam modo famelicus sit, donec opera compleatur. Sed audi ipsum quo se dicat cibo ali: Meus, inquit, cibus est, vt faciam voluntatem Patris mei.] Verbum Verbi est aperte indicantis esse suum cibum factum bonum, si tamen inuenierit illud inter lilia, hoc est, inter virtutes.] Obedientia quoque, quod magis est, iustus, Christi frater & soror, & mater efficitur. Nam & verbum est Domini: Quicunque fecerit voluntatem Patris mei qui in celis est, ipse meus frater, & soror, & mater est.] Frater, quia fidelerit a Domino amat, soror, quia tenerimè diligit; mater, quoniam obedientis exemplo in animas fratrum Christi imitatio transfunditur. Obedientia nos per perseuerantiam solidat. Quare Simon, id est, obediens postea Petrus dicitur, quia vnuquisque per obedientiam quasi in omni virtute solidatur. Obedientia demum, vt Bonaventura ait, est schola Saluatoris, & nobile genus martyrij, & palma triumphalis, & scala paradisi, nauis ad celum transiens, clavis celum aperiens. Est summa in merito, vicina Deo, & proxima celo. Est schola Saluatoris, quia ipse obedientiam docuit in mundum veniens, in mundo manens, & de mundo transiens. Est nobile martyrij genus, cum caput hominis amputet, aut actionem eius, id est, propriam voluntatem. Est palma, quia de hostibus victorijs reportat. Est scala paradisi, nam per gradus eius, quos statim numerabimus, iustus in celum ascendit. Est nauis, quia sicut qui est in naui semper ad motum eius procedit, & semper ipse quefecit: sic qui est in naui obedientia, semper proficit dormiendo, vigilando, comedendo, abstinentendo, ambulando, quiescendo, quia instar nauta non mouetur motu proprio, sed alieno. Est clavis paradisi, quem inobedientia Adam clausit, & obedientia Saluatoris aperuit. Est summa in merito, cum omnia merita nostra contineat; est vicina Deo, cum Christo Filio eius nos similes faciat; est proxima celo, cum perfectionem, qua in celum ascendimus, comprehendat. Ex his aliquatenus obedientia dignitas elucet, cuius nunc gradus assignabimus, vt per eos ad celestem patriam peruenire conemur.

Primus Gradus Obedientiae, Voto se
Prælato subiicere.

C A P V T V.

Ignatius
epist. obedi-
dient.

BEATVS Pater noster IGNATIVS in aurea illa epistola, quam de virtute obedientia conscripsit, tres gradus eius nos docuit, quibus omnis obedientia perfectio continetur. Pri-

mus, quo religiosus sibi iniuncta, opere exequitur: secundus, quo cum his quæ prælatus vult, voluntate concordat: tertius, quo proprium iudicium superioris iudicio submitit. Sanctus Bonaventura aliter hos gradus enumerat, & in quinque ternarios amplitudinem obedientiae distribuit. Sed visum est nobis do-

ctrinam tantorum Patrum minutatim parti, & septem gradibus distinctam, vt melius intelligatur, legentibus ministrare. Primus itaque obedientia religiosa gradus est, velle obedire, & ad vitam ex prescripto alicuius prælati faciendam in religione approba-

ta, se voto constringere. Quem gradum omnes religiosi professi habent, & ad eum tyrones tendunt, nec dum ad professionem admissi. His autem aliqua dicenda sunt, quibus alacriter hunc insimum gradu

ascendant, & obedientiae votum emittrant. Ac illud primum sit, inobedientiam causam nostræ mortis & calamitatis extitisse. Quia enim primus parentis generis humani Deo non obediuit, ideo & sibi & nobis posteris suis mortem mercatus est, dicente Domino:

In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

f. 17. In quoconque die comederis ex eo,] nimur ex ligno tibi vetiro, [morte morieris.] Vnde Ambro- f. 17. Ambros. li. de pa- radi. c. 7.

Bonau.
de grad.
virtutis.Genes. 1.
17. Ambros.
li. de pa-
radi. c. 7.Psal. 80.
13.In eis
vita. c. 7.Anselm.
ib. de fo-
mit. c.

præceptum

A p̄ceptum Domini comederunt, & ex ea primum leproi facti, & post modum secundum quod eis Dominus fuerat comminatus, mortui sunt. Hanc autem nos comedemus, hanc sine metu vnuersis nostris operibus adiungemus; vt cum parentibus nostris non solum morte corporis, sed etiam morte anima percamus? Quid stultius aut petnicius potest excogitari? Hæc est terra inculta & sentibus plena, de qua scriptum est per mysterium: [Spinas & tribulos germinabit tibi:] Quād noxiū erit, & inutile in ea semen laborum iacere, in qua non poterit ad vitam germinare! Istam igitur belluam obedientia domat; ab hac herba vim occidendi, scilicet proprietatem tollit, hanc terram à prauis desideriis purgat, & in terram fructiferam cultamque conuertit. Votum autem ipsam obedientiam firmar, & consonantem ac stabilem reddit. Nam si tantum obedio, quia volo obediēre, hoc labile est, & eras non obediam, quia voluntatem mutavi, & meum placitū alterius imperio prætuli. At si ex voto necessitas obediendi mihi incubit, hoc, quia licet retro ire non possum, stabile est. Estq; felix quādam necessitas, quæ compellit ad meliora, quæ ita ligat, vt libertatem homine dignam non auferat, sed meritū merito adiiciat. Ita ligat, vt à nexibus inextirpabilibus propriæ voluntatis expediat, & in magna libertate constituat. Ita ligat, vt homo se ad malum ligatum sentiat, at ad omne bonū adiutum aduertat. Ideo enim votum obedientiae nuncupamus, vt voluntatem Dei per nostrum prælatum expostam faciētes, in eo quod bonū est & sanctū, solidemur.

Quid homini in mentem venit, cùm vitæ religiose se tradit, nisi quod statim mutat, & seculum relinquat, vt Christum Salvatorem sequatur? Eius autem vita non aliud fuit quād perpetua quādam obedientia, adeo firma & stabilis, vt nulla ratione potuerit ab æterni patris voluntate separari. Denique calicem passionis naturaliter formidans, & ad occursum mortis mirum in modum, secundum hominem extimescens, patrīisque qui eum à morte potuit eripere, auxilium implorans, semper eius voluntatem vita propria præposuit. Non, inquit, mea voluntas, sed tua fiat. Tam magnum, inquam, est ô pater, tuam facere voluntatem, tuisque iussis obediēre, vt potius eligam acerbissime mori, quād vel in minimō tuis decretis contraire. Christum ergo sequetur, qui eius fuerit obedientiam imitatus. Quia ad hoc ipse obediuit, vt nos membra eius obedientias scientiam addiceremus. Idque significant illa verba Pauli; Et quidem cùm esset filius Dei, didicit ex his quæ passus est, obedientiā. Id est, ille qui omnia scit, & quem nihil omnino latet, didicit ex his quæ passus est, obedientiam in nobis: nosque quantum bonum sit obedientia, discere fecit. Hunc intellectum istius loci scripsit Bernardus. Et didicit, inquit, ex his quæ passus est, obedientiam; hoc est, obedientiam didicit in suo corpore ex his quæ passus est in capite. Nam illa mors, illa crux, opprobria, sputa, flagella, quæ omnia caput nostrum Christus pertransiit, quid aliud corpori eius, id est, nobis, quād præclarā obedientiæ documēta fuerunt? Christus enim (ait Paulus) [fa]ctus est obediēs patri vsq; ad mortem, morte autem crucis. Qua necessitate? Respondeat Apostolus Petrus: Christus passus est pro nobis, vobis relinquent exemplum, vt sequamini, inquit, vestigia eius. Id est, vt imitemini obedientiam eius. Ex his ergo quæ passus est, discimus quāta nos qui puri homines sumus, oporteat pro obedientia perpeti, pro qua is qui & Deus erat, non dubitauit mori.] Hanc obedientiam

A discere incipimus, cùm obediētię votū nuncupamus. Quid enim aliud est nos voto ad parendum adigere, nisi in proposito subiectionis stabilitati, & nostra mutabilitate pollicitationis obligatione firmare? Ut sicut caput nostrū Christus nullo pacto valuit patris voluntatē deserere, ita & nos nec eis discordare possimus si peccatum fugere, & si deles Deo esse voluerimus.

Obedientia voto illud perfectè compleetur, quod in oratione Dominicā ab ipso Domino postulamus: Fiat voluntas tua sicut in cœlo & in terra.] Hanc petitionem sic interpretatur Augustinus: Obedientia præceptis tuis sicut ab Angelis, qui sunt in cœlo: ita ab hominibus qui sunt in terra. Sed Angeli quomodo obediunt? Ita firmiter, ita stabiliter, vt à præcepto sibi imposito, siue à voluntate sibi domini declarata deviare non possint. Nec propterea ex necessitate libertatem tollente obediunt, quia non est nisi imperfectione libertatis posse in malum inclinare. Requiritur ergo vt voluntas Dei ita in hominibus sicut in Angelis fiat, quod illi stabiliter obediant, & aliqua ratione domini voluntatem præterire non valeant. Quæ firmitas licet aliunde dimanare soleat, tamen perfectè admodum à voto prouenit, quo quis se ad exequendam Dei voluntatem à prælato declaratam obstringit. Hoc voto ab illa maledictione liberamur, qua dictum est in Isaia: Sciuī enim quia durus es tu, & neruus ferreus ceruix tua, & frons tua area;] nam obedientia proteruitatem mentis tollit, & collū nostrū Dei & maiorū præceptis submittit. Quod merito hoc voto decoratū in anima religiosa à Christo laudatur. Collum, inquit, tuū sicut monilia.] Sic hunc locum exposuit Orig. Legit ille: [Ceruix tua speciosa facta est sicut redimicula.] & ait: Quā prius prævaricationis inobedientia turpem fecerat, nunc obedientia fidei speciosam fecit & pulchram. Votū itaq; obedientia in star monilis est, quod collo appenditur, illudq; subigit, sed peccatum ipsum exornat. Cor nāq; spiritualis viri hoc monili mirum in modū ornatur, & fidele domino aciustitia perfectum ostendit. Illud autem mirabile est, quod obedientię votū oppositos & amabiles effectus collo nostro comunicat, nam illud mollificat & obdurat. Mollificat subiectione, quia animam Deo submittit, & obdurat fortitudine, quia imperata licet difficultia sustinet. Nōne obedientia iugum est? Sed iugū & lorum, vt ait Ecclesiasticus, curvant collum durum.] Nonne turris fortis est? Sed collum obedientis animas comparatur turri: & in canticis legimus: sicut turris Dauid collum tuum, quæ edificata est cū propugnaculis.] & collum tuum sicut turris eburnea.] Est turris fortis atque munita, quæ expugnari non potest: & turris eburnea, quæ ex obedientia mandatorum insigne acquirit puritatem. Et ecce vna obedientia voto suscepit quād magnorum sit causa bonorum; siquidē & nos pulchros & dociles facit & fortes. Pulchros, quia deformitatem transgressionis auferit, dociles, quia Deo morigeros reddit, fortes, quia vites ad exequendū quæ nobis fuerint iussa, præbet. Efficimur profecto angelis similes, nam sicut illi stabiliter obediant in cœlo, ita & nos firmiter obedimus in terra.

E Iam ergo qui serui Dei perfectè esse volumus, & ad vitam religiosam vocamur, si necedū fecimus, nos Deo per votū obedientię subdamus. Auris perforata in antiqua lege signū erat seruitus. Nam in Exodus scriptū est: Si dixerit seruus, diligo dominū meū, & vxorem ac liberos, non egrediar liber, offeret eum Dominus dij, & applicabitur ad osium & postes, perforabitque aurem eius subula, & erit ei seruus in læcum.] Hoc dictum altiori sensu religiosi viri est.

Genes. 3,18.
March 6.
10.
Aug. lib.
1. de form.
domini in
mante c.

*Isaie. 48.
4.*

*Cant. 1.
9.
Origen.
homil 2.
in cant.*

*Ecccl. 3,3.
27.
Cant. 4.
4.
Cant. 7.
4.*

Exo. 21,5

Ipsa enim ait: Diligo ego Dominum Deum meum, diligo religiosam vitam, quam in sponsam accepi, diligo filios, merita scilicet ex tam pulchra sposa suscepitos. Malo in perpetuum seruos Christi esse, quam liber facili. Qui ita locutus fuerit, praelatus est offendens, & auris eius perforanda, & quasi aperienda, ut per obedientiam maiori praecepta suscipiat. Adeo namque conditioni serui adiuncta est seruendi & obediendi obligatio, ut qui hanc non habuerit, seruus esse non posset. Quia obligatio ad opus procedes, nos sanctos facies, & ad eum finem quem querimus, scilicet, ad vitam innocentiam, perducet. In cuius signum post restitutam propteritatem sancto Iob [venerunt ad eum amici eius, & obtulerunt ei singuli ouem vnam, & inaurem auream vnam.] In qua accipe innocentiam, in aitate obedientiam. Quid itaque erit viro isti ouem, & inaurem offere, nisi obedientiam, & innocentiam soteres esse, patescere? Ita quod esse mysterium huius loci Gregorius auctorat, qui & optimè exponit, quare inauris auria sit, & quare vna ouis tantum & vna inauris ab unoquoque, amicorum offeratur. Eius verba sunt. Notandum verò est, quod hoc loco cum inauris ouis, cum oue inauris offeratur: qui nimur innouis mentibus ornamentum semper obedientiae jungitur, Domino telante, qui ait: Oves meæ vocé meam audiunt, & ego agnolco eas, & sequuntur me.] Beato igitur Iob nemo inaurem sine oue, nemo oue sine inaurem obtulit: Quia profecto redemptori suo non obedit, qui innocens non est, & innocens esse non potest qui obedit contemnit. Quia verò ipsa obedientia non seruili meru, sed charitatis affectu seruanda est, non terrore penitentia, sed amore iustitia, cuncti qui ad coniunctionem veniunt, auream inaurem obtulisse perhibentur, ut videlicet in ea quæ exhibetur obedientia, charitas fulget, quæ virtutes omnes quasi auri amore cætera metallia transcendat. Sed quia nulla esse innocentia, nulla esse vera obedientia in multiplicibus hereticorum divisionibus potest, ad cognitionem fidei venientes offerant ouem, sed vnam, id est tales veniant, qui in vnitate Sanctæ Ecclesiæ innocentia, obedientia, persistat. Vnum quippe diuidi per numeros non potest: quia hoc ipsum vnum quod dicimus, numerus non est. Offerant igitur ouem, sed vnam; offerant inaurem, sed vnam; id est, ad sanctam Ecclesiam cum innocentia atque obedientia venientes, eam mentem deferant, quia Sectarum schismata non dividunt.] Hæc ille, cuius doctrina in hoc quod de Ecclesia vnitate dicit, ad nostrum propositum contrahit potest. Ut nempe vniuersitas haec inauris & ouis ad congregationis vniōnem referatur. Obedientia quippe non tantum innocentia coniungit, verum & ex ea vniuersitas sine concordia congregationis exoritur. Hanc obedientiam quasi perficimus cum ei votum obediendi praelatis adiungimus. Tuncque usurpamus nobis vocem capituli nostri, si ad patrem loquentis: [sacrificium & oblationem noluisti, aures autem perficisti mihi.] Cùm igitur iniquam, cuperem, o Domine pro immensi beneficio tuis in gratiarum actionem tibi gratas oblationes offerre; cùmque viderem sacrificia & oblationes piorum operum non satis sufficere, tibi decreui me ipsum offerre, & per obedientiam votum, aures fossas, apertas, & purgatas immolare, ut semper vocem tuam audiam, & quæcumque per prælatos infferis, sine illa contradictione perficiam. Ab hoc igitur gradu obedientia religiosa incipit, quia nimurum hominem religiosum constitutus, ut voto quis propriam voluntatem prælato subiciat, seque

A lipsum totum propter Deum alteri regendum & gubernandum tradat.

Secundus Gradus Obedientiae, Votum subiectionis nuncupatum implere.

C A P V T VI.

EX hoc primo obedientiae gradu, qui religiosi nomen indignè non habet, ad secundum ascendit, ut scilicet si votum obedientiae emisit, votum impletat, & in rebus libi præceptis obediat. Is sine dubio aliquem prælatum habet, & quisquis ille sit, siue nobilitate præcius, siue ignorabilitate sordidus; siue ignatus, aut scientiarum adoptione conspicuus, ins habet multa subditis præcipiendi; & in his quæ potest ipse mandare, debet subditus ut votum implete, & hunc gradum obedientiae habeat, humilietur obediens. Quod si quis non obedit, præterim in re graui, iugum sibi à Deo impositum frangit, & contra id quod debet, iuris suæ contendit. Cùm Samuel subiente Domino vnxisset Saulem in regem, [dixerunt filii Belial: Num saluare nos poterit iste? & despicerunt eum.] Sic non sunt religiosi merito & vita, sed filii Diaboli, qui prælatum rite electum non audiunt, & illi patere contemnunt. Ille eos salvare poterat, & salutibus præceptis instruere, & in cælum dirigere. Quia verò illi non subiiciunt, in his ad quæ tenebantur, salutem, si in malo perseuerauerint, nequam consequentur.

Horum meritam poemam Salomon pulchra circumlocutione describit. Oculum, ait, qui sublans patrem, & qui despiciat patrum matris sue, subfodiant eum corui de torrentibus, & comedant eum filii aquilæ.] Quisnam sublannat patrem suum? Qui turgidus superbia non obedit prælato suo? & quis despiciat patrum, id est laborē in pariendo sine patrunitatem matris sue? Qui ut sue voluntati satisfaciat, non obediendo, disciplinam religiosam subuertit. Hic dignus est quin crucem agatu, immo qui in eterna supplicia definetur, ubi demones peccati nigredine coruus, & rapacitate aquilis similes, oculos eius effodiunt, ut solem iustitia non videant, & omnia eius bona carnis similia disperant. An non fur, si rei magni valoris surripiat, legibus ita statuenteribus, in cruce agitur, siue furca suspensus? Sed fur est, & rei magni valoris, scilicet voluntatis Deo consecrata usurpator, qui prælates non obedit. Idèoque Bonaventura ait: Te prælatorum dedisti propter Dominum, & propter regnum eorum, & iam non es tuus, sed eius, cui te vendidisti, & ideo nihil tibi licet agere de te sine eius voluntate. Ipse enim est Dominus voluntatis tuae, & contratio rei alienæ inuito domino, furum est, fur autem celo non appropiat.] Omnibus fidelibus præcipitur ut maioribus obediant: & Petrus, ait: Serui subditis estote in omni timore domini non tantum bonis & modestis, sed etiā dyscolis.] Si verò illi paternam subeunt, si ab obedientia se separant, quâmo maiori pena erunt digni religiosi, qui non tantum communia obligatione, sed etiam speciali voto obediens tenentur? Præcepit Saul ne quis aliquid gustaret vñque ad vesperam quousque vñcisceretur de inimicis suis, & præcepit insipienter, ut Iosephus, & Theodoreus putant, & septuaginta

Greg. 10.
27.

Prover.
30.17.

Bonaues.
rrati, de
interiori
homine.
2.

1. Petri. 2.
18.

1. Iosephi. li.
antiquit.
Theodori.
31. m. 1.
Reg.

Lob. 42. iii.

Greg. 31.
mor. cap.
104.

Leonis 10.

Psal. 39.
7.